

Kehtib alates 01.09.2022

## Kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud

Käesolevaga esitame teile kokkuvõtte Kindlustusest Kindlustusmaakler OÜ poolt vahendatavate kindlustusseltside kindlustuse üldtingimustes sisalduvate välistuste ja piirangute osas.

### Sisukord

BTA kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (GC 2019.0)	2
Ergo kindlustuslepingute üldtingimuste piirangud ja välistused	4
Gjensidige kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (Ü101-2018)	7
If kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (TG-20211)	9
PZU kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (U100/2020)	12
Salva kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (KÜ-18)	13
Seesam kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (1/2022)	14

## **BTA kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (GC 2019.0)**

Kehtivad alates 01.07.2019

### 14. ÜLDISED VÄLISTUSED

Kindlustusjuhtumiks ei ole ning hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on otseselt või kaudselt tingitud järgmistest sündmustest:

14.1.1. sõda või sõjasarnane olukord, terrorism (sealhulgas selle vältimiseks rakendatud piirangud või abinõud), rahvarahutused, ülestõus; streik või tööseisak;

14.1.2. konfiskeerimine, sundvõõrandamine või muu avaliku võimu tegevus;

14.1.3. tuumaenergia, radioaktiivsete ainete või selle tagajärjel tekkinud radioaktiivsus, kiirgus, toksilisus või plahvatusohtlikkus;

14.1.4. epideemia, looduskatastroof (sealhulgas maavärin, maalihe, pinnase vajumine), keskkonnareostus ning selle likvideerimine);

14.1.5. küberintsident või selle toimumise oht (hõlmab kasutajaid, võrgustikke, arvutitehnoloogiaid, tarkvara, protsesse, terviklikku saadetud või säilitatavat informatsiooni, rakenduslikke programme, teenuseid ja süsteeme, mis on ühendatud otse või kaudselt interneti, telekommunikatsioonide või arvutivõrkude vahendusel ja milles toimivad vastastikku nende kasutajad);

14.1.6. asbesti kasutamine;

14.1.7. kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tahtlik kindlustusjuhtumi esile kutsumine;

14.1.8. trahvid, leppetrahvid, viivised, intressid ja muud lepingulised või seaduslikud sanktsioonid;

14.1.9. kaudne kahju;

14.1.10. saamata jäänud tulu;

14.1.11. mittevarelaline kahju;

14.1.12. vääramatu jõud;

14.1.13. puhtmajanduslik kahju;

14.1.14. kahju on hüvitanud kolmas isik;

14.1.15. kindlustusvõtja või kindlustatud isiku kulutused ükskõik missugustele ekspertiisidele või õigusseisukohtadele, kui kokku ei ole lepitud teisiti;

14.1.16. kindlustatud eseme kahjustamine, hävimine või kadumine, mis oli tekkinud enne kindlustuslepingu sõlmimist või mille toimumisest oli kindlustusvõtja teadlik;

14.1.17. kindlustusmakse tasumata jätmise kokkulepitud tähtpäevaks (järgmakse korral BTA määratud täiendavaks tähtpäevaks) ja kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist.

### 15. KINDLUSTUSHÜVITISE VÄHENDAMINE VÕI MAKSMISEST KEELDUMINE

BTA-l on õigus kindlustushüvitist vähendada või selle maksmisest keelduda, kui kindlustusvõtja:

15.1.1. rikkus kindlustuslepingus nimetatud kohustust ning sellel on mõju kahju tekkimisele, kahju suurusele või selle kindlaks tegemisele või BTA täitmiskohustuse ulatusele;

15.1.2. rikkus ohutusnõudeid ja suurendas sellega kindlustusrisiki, mis mõjutas kahju tekkimist, kahju suurust või BTA täitmise kohustuse ulatust;

15.1.3. rikkus tahtlikult kindlustuslepingus nimetatud kohustust, mis tuli täita pärast kindlustusjuhtumi toimumist;

15.1.4. põhjustas kindlustusjuhtumi alkoholi- või narkojoobes või muude psühhotroopsete ainete mõju all;

15.1.5. põhjustas kindlustusjuhtumi seoses kuriteo toimepanemise või selle varjamise või kaasa aitamisega;

15.1.6. jättis teavitamata BTA-le kindlustusrisiki suurenemisest ning kindlustusjuhtum toimub pärast 1 (ühe) kuu möödumist ajast, mil BTA oleks pidanud vastava teate kätte saama;

15.1.7. põhjustas kindlustusjuhtumi raske hooletuse tõttu.

## 22. RAHVUSVAHELISTEST SANKTSIOONIDEST TULENEVAD PIIRANGUD

Hoolimata sõlmitud kindlustuslepingu mistahes tingimusest ei ole BTA kohustatud pakkuma kindlustuskaitset, s.t sõlmima kindlustuslepingu, hüvitama kahju, osutama teenuseid või pakkuma hüvesid isikutele juhul, kui see rikub vahetult rakendatavaid sanktsioone, finantsalaseid embargosid ja majanduslikke sanktsioone, seadusi ja määrusi. Rakendatavad sanktsioonid on Eesti Vabariigi kohaldatavad riiklikud sanktsioonid, Euroopa Liidu sanktsioonid, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni sanktsioonid, Ameerika Ühendriikide sanktsioonid ja/või muud sanktsioonid, millest BTA peab regulatiivsete aktide kohaselt kinni pidama ja täitmisele pöörama.

BTA-l on õigus kindlustusleping üles öelda, kui kindlustusvõtja või kindlustatud isik osutub rahvusvahelise sanktsiooni subjektiks rahvusvahelise sanktsiooni seaduse § 5 lg 2 mõistes.

## **Ergo kindlustuslepingute üldtingimuste piirangud ja välistused**

Kehtivad alates 06.06.2022

7.2. Kindlustuslepingu saate meiega sõlmida, kui olete vähemalt 18-aastane.

Selgitus

Vastavalt seadusele on isikud kuni 18. eluaastani piiratud teovõimega. Teovõime, st õigus teha tehinguid, on füüsilisel isikul alates 18. eluaastast.

15. Millised on hüvitamise põhimõtted

15.1. Meil tekib hüvitamiskohustus vaid juhul, kui tegemist on kindlustuslepingus kirjeldatud kindlustusjuhtumiga.

Selgitus

Iga kindlustusteenuse tingimustes (nt kodukindlustus, reisikindlustus jm) oleme selgitanud, milliseid juhtumeid .

15.2. Kõikide meie pakutavate teenuste puhul kehtivad üldised välistused (vt p. 16). Need on üldised olukorrad, millele meie kindlustuskaitse ei laiene. Samuti ei maksa me kindlustushüvitist, kui Teie kindlustusvõtjana või Teiega võrdsustatud isik on jätnud täitmata lepingus ette nähtud kohustuse (vt p. 17).

Selgitus

Kindlustusteenuse tingimustes (nt kodukindlustus, reisikindlustus jm) võib olla täpsustatud või täiendatud neid olukordasid, mida loeme välistusteks või millal me kindlustushüvitist ei maksa.

15.3. Maksame välja kindlustushüvitise viivitamata, kuid hiljemalt 10 tööpäeva jooksul arvates kogu vajaliku informatsiooni ja tõendite saamisest kindlustusjuhtumi kohta.

16. Millistele juhtumitele kindlustuskaitse ei laiene (üldised välistused)

16.1. Kui me ei ole Teiega kindlustuslepingus teisiti kokku leppinud, ei ole alljärgnevad juhtumid kindlustusjuhtumid ja/või me ei hüvita mis tahes kahju, mis on tekkinud või suurenenud alljärgnevate juhtumite tagajärjel:

16.1.1. tuumarelva, tuumaenergia, päikesetormide, elektromagnetilise kiirguse, radioaktiivsuse või muu analoogse põhjuse tõttu tekkinud kahju (sh loetletud põhjustest tingitud energiavarustuse, vee-, gaasi-, kütte- või telekommunikatsioonisüsteemi katkestusest tekkinud kahju) või selle tulemusena suurenenud kahju või saamata jäänud tulu;

16.1.2. keemilise, bioloogilise, biokeemilise, elektromagnetilise või muud tüüpi massihävitusrelva väljatöötamisel testimisel, kasutamisel ja käitlemisel tekkinud kahju;

16.1.3. kahju tekkimine, mõju kahju suurusele ja/või saamata jäänud tulu, mille otseseks või kaudseks põhjuseks on nakkushaiguse puhang, epideemia või pandeemia, samuti nakkushaiguse puhangu, epideemia või pandeemia tõkestamiseks kasutusele võetud meetmed (sh kehtestatud piirangud) ja/või eeltoodud põhjustest tulenevad häired kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tavapärasel tegevuses;

16.1.4. sõja, kodusõja, invasiooni, rahvarahutuse, riigipöörde, streigi, töökatkestuse, erakorralise seisukorra, terrorismi, ülestõusu, massilise korratuse, sundvõõrandamise või muu analoogse põhjuse tõttu tekkinud kahju;

16.1.5. eriolukorra- või hädaolukorra väljakuulutamise tõttu tekkinud või tekkida võiv kahju;

16.1.6. kahjujuhtumiga seotud saamata jäänud tulu, puhtmajanduslik kahju või mittevarelaline kahju;

16.1.7. maavärina, maapinna liikumise või maalihke tõttu tekkinud kahju;

16.1.8. andmete rikkumisega seotud kahju (sh teavitamis-, nõustamis-, kohtu-, õigusnõustamis-, suhtekorralduskulud, andmete rikkumisest tingitud või sellega seotud teenuste kulud), v.a kui sellega tekitati isikule kehavigastus, tervisekahjustus, surm või otsene varaline kahju asja (asjaks ei loeta elektroonilisi andmeid) kahjustamise või hävitamisega;

16.1.9. elektrooniliste andmetega seotud kahju, sh mistahes elektrooniliste andmete kasutamise võimatusest, funktsionaalsuse vähenemisest, parandamisest, asendamisest, taastamisest, paljundamisest, kadumisest, kahjustamisest, rikenemisest, juurdepääsu puudumisest, käsitlemise võimatusest või vargusest tekkinud kahju.

Elektroonilised andmed on teave või rakendused, mis on salvestatud, loodud või mida kasutatakse tarkvara abil, sh süsteemi- ja rakendustarkvara, kõvakettad, CD-ROMid, draivid, andmetöötlusseadmed või muud andmekandjad, mida kasutatakse elektrooniliste seadmetega;

16.1.10 küberintsidendi tõttu tekkinud kahju, sh mis tahes kulutused meetmetele küberintsidendi üle kontrolli saavutamiseks, ärahoidmiseks või selle mõju ja tagajärgede likvideerimiseks, samuti kahju küberintsidendi tõttu otseselt või kaudselt isikule tekitatud kehavigastusest, tervisekahjustusest või surmast ning osaliselt või täielikult elektrooniliste seadmete abil juhitavate masinate, seadmete ja muude süsteemide kahjustumisest.

Küberintsident on arvuti-, võrgu- või infosüsteemis toimuv sündmus, sündmuste jada, ähvardav oht või pettus, mis häirib, ohustab või kahjustab süsteemi turvalisust, sellele juurdepääsu, selle kasutamist või toimimist.

Küberintsidendiks loeme muu hulgas järgmisi sündmusi:

- tahtlik või tahtmatu rünne, sh erinevad teenustökkeründed infosüsteemi, arvutivõrgu või nende osade vastu; pahavara (viirused, ussid, lunavara, tagauksed vms) tõttu toimuv intsident;
- programmeerimisviga või olemasoleva tarkvara muutmine volitamata isiku poolt;
- igasugune tahtlik või tahtmatu ja täielikult või osaliselt planeerimatu arvuti-, võrgu- või infosüsteemi katkestus, mis ei ole tekkinud välise füüsilise jõu või varalise kahju tagajärjel, kuid mis mõjutab osaliselt või täielikult ligipääsu elektroonilistele andmetele ja/või arvuti-, võrgu- või infosüsteemidele;
- muu juhtum, mis on õigusaktide või ekspertide hinnangul käsitatav küberintsidendina, sh ebaselge juhtum, mille põhjuseks on küberoht, mida pole otseselt kindlustustingimustega välistatud.

Selgitus

Kõik eelnevalt nimetatud olukorrad on sellised sündmused, mida kindlustusandjad ei pea mõistlikult kindlustatavateks riskideks, kas kontrollimatu leviku ja/või väga suure avaldumise viisi tõttu. Üldiseid välistusi, mida kindlustusandjad erinevate teenuste puhul kohaldavad on selgitatud ka Eesti Kindlustusseltside Liidu veebilehel.

Kohaldame kõiki eespool nimetatud välistusi oma kõikide teenuste puhul, välja arvatud juhul, kui see on Teiega teenuse tingimustes eraldi kokku lepitud.

16.2. Me ei hüvita seda osa kahjust, mille osas on Teil õigus saada riigilt tagasi käibemaks või muud maksud.

17. Millised on muud olukorrad, millal me ei maksa kindlustushüvitist (rikkumised)

17.1. Me ei maksa kindlustushüvitist, kas osaliselt või täielikult, kui:

17.1.1. Teie kui kindlustusvõtja või Teiega võrdsustatud isik (vt p. 8) on jätnud täitmata vähemalt ühe kindlustuslepingus nimetatud kohustustest ning kohustuse täitmata jätmine omab mõju kindlustusjuhtumi kindlakstegemisele ja/või kindlustusandja täitmise kohustusele;

17.1.2. Te ei ole tasunud kindlustusmakset kokkulepitud tähtpäevaks (järgmaks korral hiljemalt uueks tähtpäevaks) ja kui kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist;

17.1.3. kindlustusjuhtum on toimunud Teie kui kindlustusvõtja või Teiega võrdsustatud isiku või kindlustatud isiku raske hooletuse või tahtluse tõttu;

17.1.4. kindlustusjuhtum on põhjustatud Teie või Teiega võrdsustatud isiku tegevusest alkoholijoobes, narkootikumide või muude psühhotroopsete ainete mõju all;

17.1.5. Teie või Teiega võrdsustatud isik on eksitanud või püüdnud meid eksitada kahju toimumise asjaolude või suuruse asjus või püüdnud meid muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes;

17.1.6. Teie kui kindlustusvõtja, kindlustatud isik või soodustatud isik on kasutanud kindlustatud eset kuriteo toimepanemiseks, kuriteole kaasaaitamiseks või kuriteo varjamiseks ning nendel põhjustel on tekkinud sellele esemele kahju või kui kindlustusjuhtum on tekkinud kindlustusvõtja, kindlustatud isiku või soodustatud isiku poolt kuriteo sooritamisel või selle sooritamise katsel.

17.2. Kindlustuslepingu täitmisest vabanemise ulatuse otsustame lähtudes konkreetsetest asjaoludest.

#### Selgitus

Kõik eelnevalt nimetatud olukorrad on sellised olukorrad, mida seaduse mõttes käsitatakse rikkumistena lepinguliste kohustuste täitmisel. Lepingu rikkumise korral on meil õigus kasutada seaduses ette nähtud vahendeid (nn õiguskaitsevahendeid). Üheks õiguskaitsevahendiks on oma lepingulise kohustuse täitmisest keeldumine. Neid olukordasid, millal meil on õigus keelduda kindlustushüvitise maksmisest erinevate teenuste puhul, on selgitatud ka Eesti Kindlustusseltside Liidu veebilehel (hea tava).

Rakendame neid aluseid oma kõikide teenuste puhul, välja arvatud juhul, kui see on Teiega teenuse tingimustes eraldi kokku lepitud.

## Gjensidige kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (Ü101-2018)

kehtivad alates 25.05.2018

### 11. Välistused

Gjensidige vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

- 11.1. kahju ei ole tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel või kahju on juba hüvitatud;
- 11.2. kindlustusjuhtum ei ole toimunud kindlustuskohas, kindlustusperioodi jooksul või kui kahju on tekkinud esemele, millel pole muul põhjusel kindlustuskaitset (sh kindlustussummat või hüvitispiiri ületav osa kahjust);
- 11.3. kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik ei ole täitnud vähemalt ühte kindlustuslepingus nimetatud kohustust ja kohustuse täitmatajätmise ning kindlustusjuhtumi ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suuruse vahel esineb põhjuslik seos;
- 11.4. kindlustusvõtja ei ole tasunud kindlustusmakset kokkulepitud tähtpäevaks (järgmakse korral Gjensidige määratud täiendavaks tähtpäevaks) ja kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist;
- 11.5. kindlustusjuhtum on toimunud kindlustusvõtja, temaga võrdsustatud isiku või soodustatud isiku raske hooletuse või tahtluse tõttu;
- 11.6. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kaotamise või kadumise tagajärjel;
- 11.7. kindlustusjuhtum on põhjustatud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tegevusest alkoholi-, narkootilises, toksilises või muus joobeseisundis;
- 11.8. kahju on tekkinud vääramatul jõe tagajärjel;
- 11.9. kahju on tekkinud tuumaenergiast, keemilisest või bioloogilisest relvast, elektromagnetilise välja tõttu või mistahes aine radioaktiivsusest, kiirguslikkusest, toksilisusest või plahvatusohtlikkusest;
- 11.10. kahju on seotud geneetiliselt muundatud organismidega või nendest saadud toorainega;
- 11.11. kahju on tekkinud sõjast või sõjasarnasest olukorrast, terrorismist (sh selle vältimiseks rakendatud piirangutest või abinõudest), rahvarahutustest või ülestõusust;
- 11.12. kahju on tekkinud epideemiast, looduskatastroofist (sh maavärin, maalihe, pinnase vajumine), keskkonnareostusest (sh selle likvideerimisest) või episootiast;
- 11.13. kahju on tekkinud konfiskeerimisest, sundvõõrandamisest või muust avaliku võimu tegevusest;
- 11.14. kahju on tekkinud streigist või tööseisakust;
- 11.15. kahju on tekkinud arheoloogiliste väljakaevamiste tagajärjel või on sellega seotud;
- 11.16. kahju tuleneb avalik-õiguslikust sanktsioonist (rahaline karistus, rahatrahv, sunniraha, vangistus, arest vms);
- 11.17. kahju tuleneb tasu avalikust lubamisest, asja ettenäitamisest, aluseta tehtud kulutusest, käsundita asjaajamisest või ühe ja sama kindlustuslepinguga kindlustatud isikute ja nendega võrdsustatud isikute omavahelistes suhetes tekkinud nõuetest;
- 11.18. kahju tuleneb kindlustatud isiku lepingulisest vastutusest (sh viivis, leppetrahv, käendus) või lepingus sätestatud kõrgendatud vastutusest (nt loobumine vastuväidete esitamisest, lihtsustatud tõendamise, aegumistähtaja pikendamine, kahju ulatuse määramine);
- 11.19. kahjuks on mittevaraline kahju, saamata jäänud tulu või puhtmajanduslik kahju;

- 11.20. kahjuks on hooldustöödele või –remondile tehtud kulu, mis ei ole tingitud kindlustusjuhtumi toimumisest;
- 11.21. kahju on tekkinud sündmusest või asjaolust, millest kindlustusvõtja või kindlustatud isik oli või oleks pidanud teadlik olema enne kindlustuslepingu sõlmimist;
- 11.22. kahju on tekkinud väljapressimise, kelmuse, omastamise või relva kasutamise tagajärjel;
- 11.23. kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik on eksitanud või püüdnud eksitada Gjensidiget kahju toimumise asjaolude ja/ või kahju suuruse osas või püüdnud Gjensidiget muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes.



## **If kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (TG-20211)**

Kehtivad alates 01.12.2021

### **Kindlustuslepingu rikkumine**

37. Kui If viivtab hüvitamisega, maksab If viivist vastavalt võlaõigusseadusele.

38. Ifil on õigus hüvitamisest keelduda või hüvitist vähendada, kui kindlustusvõtja rikkus kindlustuslepingut ja rikkumine mõjutas kahju tekkimist või suurust või kahjujuhtumi asjaolude kindlakstegemist.

39. Ifil on õigus hüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui If sai kindlustuslepingu rikkumisest teada alles pärast hüvitamist.

40. Soodustatud isikul ei ole õigust hüvitisele, kui kahju tekib temast tulenevatel asjaoludel.

### **Teise või järgneva kindlustusmakse hilinemine**

41. If annab täiendava maksetähtaja, kui teine või järgnev osamakse ei laeku tähtaegselt. Ifil ei ole hüvitamiskohustust, kui kahju toimub peale täiendava tähtaja möödumist.

42. Kindlustuskaitse taastub makse laekumisele järgneval päeval, kui makse tasutakse 31 päeva jooksul täiendava tähtaja lõpust.

### **Üldised välistused**

51. If ei hüvita, kui:

51.1. kindlustusjuhtumi põhjustas tuumarelv, tuumaenergia või radioaktiivsus;

51.2. kindlustusjuhtumi põhjustas sõda või sõjasarnane olukord, ülestõus, massiline korratus;

51.3. kindlustusjuhtumi põhjustas streik või töökatkestus;

51.4. kahju põhjustas vara sundvõõrandamine;

51.5. kindlustusjuhtumi põhjustas tahtlikult või raske hooletuse tõttu kindlustusvõtja või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab;

51.6. kindlustusvõtja või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, pani kindlustusjuhtumiga seoses toime tahtliku kuriteotunnustega teo või varjas seda;

51.7. kindlustusvõtja, soodustatud isik või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, esitas Ifile kahjukäsitluse käigus ebaõigeid andmeid;

51.8. keegi teine on kahju hüvitanud.

### **Nakkushaiguse**

52. If ei hüvita mistahes kahju, mis on otseselt või kaudselt tingitud nakkushaigusest või mille tekkimisele või suurusele aitab kaasa nakkushaigus või tegelik või väidetav nakkushaiguse oht või hirm nakkushaiguse ees.

53. Käesolevat välistust kohaldatakse kõigi nõuete, kahjude ja kulude korral, sõltumata muudest kindlustuslepingu tingimustest, v.a järgmises punktis toodud juhul. Käesoleva välistuse ja muude kindlustuslepingu tingimuste vastuolu korral kohaldatakse käesolevat välistust, v.a järgmises punktis toodud juhul.

54. Käesolevat välistust ei kasutata tervisekindlustuses, väikelaevakindlustuses ja veosekindlustuses, kus nakkushaigusega seotud nõuete, kahjude ja kulude osas kohaldatakse tervisekindlustuse, väikelaevakindlustuse või veosekindlustuse tingimustes toodud välistusi.

55. Käesoleva välistuse tähenduses loetakse kahjuks muu hulgas ka kulutused vara puhastamiseks, desinfitseerimiseks, vara eemaldamiseks või väljavahetamiseks, nakkusohu või nakkusallika monitoorimiseks ning testimiseks.

56. Erandina punktis 52 toodud välistusest hüvitab If kindlustuslepinguga ettenähtud juhtudel ja ulatuses kindlustusobjektile tekkinud füüsilise kahju, mis on otseselt tingitud kindlustuslepingus ette nähtud kindlustusjuhtumist, sh juhul, kui eelnimetatud kahju tekkimisele või suurenemisele aitas kaasa nakkushaigus või tegelik või väidetav nakkushaiguse oht või hirm nakkushaiguse ees.

56.1. Käesoleva punkti tähenduses loetakse füüsiliseks kahjuks kindlustusobjekti hävimist või kahjustumist kindlustuslepingus ette nähtud füüsilise põhjuse tõttu (nt tulekahju).

56.2. Füüsiliseks kahjuks ei loeta kindlustusobjekti ajutist või alalist kasutamiskõlbmatuks muutumist nakkushaiguse nakkustekitaja tõttu, kindlustusobjekti kasutamise piiramist või keelamist, kindlustusobjektile ligipääsu piiramist või tegelikku või väidetavat saastumist või kokkupuudet nakkushaiguse nakkustekitajaga.

### **Terrorism**

57. Terrorismiks loetakse mistahes tegu, sealhulgas vägivalda kasutamist:

57.1. mis on toime pandud ühe inimese või inimeste grupi poolt, kes tegutseb iseseisvalt või seoses mõne organisatsiooniga ja

57.2. sellel teol on poliitiline, usuline või ideoloogiline eesmärk, sh valitsuse mõjutamine või avalikkuses hirmu tekitamine poliitilisel, usulisel või ideoloogilisel eesmärgil.

58. If ei hüvita kahju, mille põhjuseks on terrorism.

59. If ei hüvita kahju, mille põhjuseks on terrorismiakti vältimise abinõud (sh transpordi peatamine, täiendav kontroll, piirangud esemete transpordil jms).

### **Rahvusvahelistest sanktsioonidest tulenevad piirangud**

60. Kõik riskid, mille kindlustamine on vastuolus või mis muutuvad vastuolus olevaks piirangute, keeldude või sanktsioonidega,

mis kehtestati ÜRO, Euroopa Liidu, Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendatud Kuningriigi või Ameerika Ühendriikide poolt,

on kindlustuskaitsest välistatud alates päevast, mil eelnimetatud piiranguid, keelde või sanktsioone kohaldatakse vastava kindlustuslepingu suhtes.

61. Kui ÜRO, Euroopa Liidu, Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendatud Kuningriigi või Ameerika Ühendriikide kehtestatud sanktsioonid takistavad otseselt või kaudselt kindlustusteenuse osutamist

vastava kindlustuslepingu alusel, on Ifil õigus kindlustusleping üles öelda, saates kindlustusvõtjale kirjaliku teate. Kindlustusleping loetakse üles öelduks 14 päeva möödumisel päevast, mil ülesütlemisteade jõudis kindlustusvõtjani. Kommunikatsioonikatkestuse korral loetakse, et ülesütlemisteade on üle antud, kui teade on välja saadetud või teadet on üritatud välja saata.

## **PZU kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (U100/2020)**

Kehtivad alates 12.05.2020

1.1. Käesolevatesse üldtingimustesse on koondatud regulatsioonid ja põhimõtted, mis on eri kindlustusliikidel ühised ning mida kohaldatakse koos PZU Kindlustuse kindlustusliigi tingimustega, kui nii on kindlustuslepingus kokku lepitud.

Peale käesolevate üldtingimuste kohaldatakse PZU Kindlustuse kindlustuslepingutele ka asjaomase kindlustusliigi tingimusi ja eritingimusi, kui viimaste kohaldamises on kindlustuslepingu poolte vahel eraldi kokku lepitud.

### **17. Kindlustushüvitise vähendamine ja väljamaksmisest keeldumine**

17.1. Kindlustusandjal on õigus kindlustushüvitist vähendada või kindlustushüvitise väljamaksmisest keelduda, kui

17.1.1. kindlustusvõtja on rikkunud kindlustuslepingus nimetatud kohustust, sh ohutusnõude täitmise kohustust, ja sellel rikkumisel on mõju kahju tekkimisele või kahju suurusele või kindlustusandja täitmiskohustuse ulatusele;

17.1.2. kindlustusvõtja, kindlustatud isik või soodustatud isik põhjustas kindlustusjuhtumi tahtlikult või raske hooletuse tõttu;

17.1.3. kindlustusvõtja, kindlustatud isik või soodustatud isik põhjustas kindlustusjuhtumi seoses kuriteo toimepanemise või selle varjamisega või aitas kuriteo toimepanemisele kaasa;

17.1.4. kindlustusvõtja rikkus tahtlikult kindlustuslepingus nimetatud kohustust, mis tuli täita pärast kindlustusjuhtumi saabumist;

17.1.5. esineb muu kindlustusliigi tingimustes ette nähtud alus kindlustushüvitise vähendamiseks või väljamaksmisest keeldumiseks;

17.1.6. kindlustusjuhtumi põhjustas tuumarelv, sõda või sõjaline operatsioon, ülestõus, rahvarahutus, streik, töökatkestus, terrorism, tuumaenergia või radioaktiivsus, vara sundvõõrandamine;

17.1.7. kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isik on rahvusvahelise finantssanktsiooni subjekt.

17.2. Kindlustushüvitise väljamaksmisest keeldumisel või kindlustushüvitise vähendamisel, samuti kindlustushüvitise vähendamise ulatuse määramisel lähtub kindlustusandja muu hulgas rikkumise ulatusest, rikkumise vabandatavusest või süü määrast süülise vastutuse korral, rikkumise mõjust juhtumi toimumisele, kahju tekkimisele ja suurusele, samuti juhtumi asjaolude kindlakstegemisele.

17.3. Kui kindlustuslepingu rikkumine või kindlustushüvitise väljamaksmisest keeldumise või kindlustushüvitise vähendamise alus saab kindlustusandjale teatavaks pärast kindlustushüvitise väljamaksmist, on kindlustusandjal õigus makstud kindlustushüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui kindlustusandja oleks kindlustuslepingu rikkumisest või keeldumise või vähendamise alust teades kindlustushüvitise väljamaksmisest keeldunud või kindlustushüvitist vähendanud.

## **Salva kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (KÜ-18)**

Kehtivad alates 05.06.2018

### **Üldised välistused**

#### **18. KINDLUSTUSLEPINGU TÄITMISE KOHUSTUSEST VABANEMINE**

18.1. Kindlustusandja vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

18.1.1. kindlustusvõtja või temaga võrdustatud isik on rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingus märgitud kohustust ning sellise kohustuse nõuetekohase täitmata jätmise ja kahjujuhtumi toimumise ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suuruse vahel on põhjuslik seos või rikkumine mõjutab kahju suuruse kindlaksmääramist;

18.1.2. kindlustusjuhtumi põhjustas tuumarelv, sõda või sõjalise operatsiooni sarnane olukord, ülestõus, mäss, rahvarahutus, streik, töökatkestus, terrorism, tuumaenergia või radioaktiivsus, vara sundvõõrandamine;

18.1.3. kindlustusvõtja, soodustatud isik või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, põhjustas kindlustusjuhtumi saabumise tahtlikult või raske hooletuse tõttu, samuti juhul kui eelpool nimetatud isik on põhjustanud kahju mistahes vaimutegevuse häire tagajärjel, kus isikul puudus võimalus oma tegudest aru saada ja neid juhtida (nt olukord, kus kindlustusvõtja süütab vaimutegevuse häire tagajärjel aktiivse tegevusega enda eluruumi);

18.1.4. kindlustusjuhtumi saabumine oli seotud kindlustusvõtja, soodustatud isiku või isiku, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, poolt kuriteo tunnustega teo toimepanemise või selle varjamisega;

18.1.5. kindlustusvõtja, soodustatud isik või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, esitas kindlustusandjale kahjukäsitlemise käigus ebaõigeid või mittetäielikke andmeid;

18.1.6. kahju on hüvitanud muu isik.

18.2. Kindlustusandja ei hüvita käibemaksuseaduse alusel kliendile tagastamisele kuuluvaid makse, näiteks käibemaksu.

18.3. Kui kindlustuslepingu rikkumine saab kindlustusandjale teatavaks pärast kindlustushüvitise maksmist, on kindlustusandjal õigus makstud kindlustushüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, vastavalt sellele, kas kindlustusandja oleks kindlustuslepingu rikkumisest teades kindlustushüvitise maksmisest keeldunud või kindlustushüvitist vähendanud.

## **Seesam kindlustuse üldtingimuste välistused ja piirangud (1/2022)**

Kehtivad alates 01.09.2022

### 5. KINDLUSTUSLEPINGU SÕLMIMINE JA MUUTMINE

5.5 Kindlustuslepingu muutmiseks peab kindlustusvõtja esitama Seesamile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avalduse. Kindlustusleping on muudetud, kui Seesam on väljastanud muudatuse kohta uue poliisi ning kindlustusvõtja on täitnud tingimuse, mis on nimetatud dokumendil ette nähtud muudetud kindlustuslepingu jõustamiseks.

### 9. ESIMESE KINDLUSTUSMAKSE TASUMISEGA HILINEMINE

9.1 Kui kindlustusvõtja ei ole 14 päeva jooksul pärast kindlustuslepingu sõlmimist tasunud kindlustusmakset või esimest osamakset, võib Seesam kuni makse tasumiseni kindlustuslepingust taganeda (punkt 26.12).

9.2 Kui Seesam ei ole kolme kuu jooksul alates kindlustusmakse sissenõutavaks muutumisest esitanud kohtusse hagi kindlustusmakse sissenõudmise kohta eeldatakse, et Seesam on kindlustuslepingust taganenud.

9.3 Kui sissenõutavaks muutunud kindlustusmakse või esimene osamakse ei ole tasutud kindlustusjuhtumi toimumise ajaks, vabaneb Seesam oma täitmise kohustusest.

9.4 Punkte 9.1 – 9.3 kohaldatakse juhul, kui esimese kindlustusmakse tasumine ei ole punkti 5.1 kohaselt kindlustuslepingu sõlmimise tingimuseks.

### 10. JÄRGMISTE KINDLUSTUSMAKSETE TASUMISEGA HILINEMINE

10.1 Kui kindlustusvõtja ei tasu teist või järgnevat osamakset tähtaegselt, määrab Seesam kindlustusvõtjale maksmiseks vähemalt kahepäevase tähtaja, ehitise kindlustamise korral ühekuulise tähtaja.

10.2 Kui Seesam on määranud kindlustusmakse tasumiseks täiendava tähtaja ning kindlustusjuhtum toimub pärast selle tähtaja möödumist, ilma et kindlustusvõtja oleks kindlustusjuhtumi toimumise ajaks kindlustusmakset tasunud, vabaneb Seesam oma täitmise kohustusest, välja arvatud juhul, kui kindlustusmakse tasumata jätmise toimus kindlustusvõtjast mittetuleneva asjaolu tõttu.

10.3 Kui Seesam on määranud kindlustusmakse tasumiseks täiendava tähtaja ning kindlustusvõtja ei ole selle tähtaja jooksul kindlustusmakset tasunud, võib Seesam kindlustuslepingu ette teatamata üles öelda. Seesam võib juba punktis 10.1 nimetatud teates avaldada, et loeb kindlustuslepingu tähtaja möödumisel üles öelduks, kui kindlustusvõtja ei ole tähtaja jooksul kindlustusmakset tasunud (punkt 26.11).

### 15. KINDLUSTUSVÕTJA TEAVITAMISKOHUSTUSE RIKKUMISE TAGAJÄRJED

15.1 Kui kindlustusvõtja on punktide 13-14 nõudeid rikkudes jätnud Seesamile olulistest asjaoludest teatamata või esitanud ebaõiget teavet või on tahtlikult vältinud olulise asjaolu Seesamile teadaandmist, võib Seesam taganeda kindlustuslepingust (punkt 26.13) kuu aja jooksul alates ajast, kui ta sai teada või pidi teada saama teatamiskohustuse rikkumisest, välja arvatud juhul, kui:

15.1.1 Seesam juba teadis asjaolust, mida talle ei teatatud;

15.1.2 Seesam teadis, et teave, mida kindlustusvõtja oli talle teatanud, on ebaõige;

15.1.3 kindlustusvõtja ei ole süüdi teatamiskohustuse rikkumises;

15.1.4 asjaolu, millest kindlustusvõtja ei teatanud või mille kohta ta andis ebaõiget teavet, langes enne kindlustusjuhtumi toimumist ära;

15.1.5 Seesam on kindlustuslepingust taganemise õigusest loobunud.

## 16. KOLMANDA ISIKU RISKI KINDLUSTAMINE, ALAKINDLUSTUS, ÜLEKINDLUSTUS, MITMEKORDNE KINDLUSTUS JA KAASKINDLUSTUS

16.3 Alakindlustus on olukord, kus kindlustussumma on väiksem, kui kindlustusväärtes kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Sellisel juhul vastutab Seesam kahju eest võrdeliselt kindlustussumma suhtega kindlustusväärtesse kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Alakindlustuse korral rakendatakse järgnevat valemit:

$\text{kahjusumma} \times \text{kindlustussumma} / \text{kindlustusväärtes} - \text{omavastutus} = \text{kindlustushüvitis}$ .

16.6 Kui pärast kindlustusjuhtumi toimumist ilmneb, et kindlustatud ese oli alakindlustatud, siis kindlustushüvite suurus arvutatakse käesolevate tingimuste punktis 16.3 kohalduva põhimõtte alusel sõltumata sellest, kas kindlustusvõtja on tasunud täiendava kindlustusmakse või mitte.

## 17. KINDLUSTATUD ASJA VÕÕRANDAMINE

17.3 Seesami suhtes ei loeta kindlustusvõtja kindlustuslepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi üle läinuks enne, kui Seesam sai teada kindlustatud asja võõrandamisest.

17.4 Kui Seesam ei saa asja võõrandamise kohta nõuetekohast teadet, vabaneb ta oma täitmiskohustusest, kui kindlustusjuhtum toimub hiljem, kui ühe kuu möödumisel ajast, mil Seesam oleks pidanud vastava teate saama.

## 18. KINDLUSTUSRISKI SUURENEMINE

18.1 Kindlustusvõtja ei või pärast kindlustuslepingu sõlmimist ilma Seesami eelneva kirjaliku või kirjalikku taasesitamist võimaldava nõusolekuta kindlustusriski suurendada ega lubada kindlustusriski suurendada kindlustusvõtjaga samastatud isikutel (punkt 11.1).

18.2 Kindlustusvõtja peab kindlustusriski suurenemisest viivitamatult Seesamile teatama, sealhulgas ka juhul, kui kindlustusriski suurenemise põhjustas üldiselt teadaolev asjaolu, mis ei mõjuta üksnes selle kindlustusvõtja kindlustusriski.

18.3 Seesam kohaldab kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest teatamise ja kindlustusriski suurendamise keelu osas võlaõigusseaduse vastavaid sätteid.

18.4 Erinevalt punktist 18.3 märgitust juhul, kui kindlustuslepingu kehtivusaajal kindlustusrisk suureneb või kindlustusvõtja on suurendanud kindlustusriski võimalikkust, võib Seesam määrata tähtaja täiendavate ohutusnõuete rakendamiseks kindlustusriski võimalikkuse vähendamise eesmärgil. Juhul, kui kindlustusvõtja tähtjaks kindlustusriski võimalikkust ei vähenda, võib Seesam kindlustuslepingu tähtaja möödumisel üles öelda (punkt 26.5.3 ja 26.5.6).

## 20. KINDLUSTUSJUHTUMI TOIMUMINE

20.1 Kindlustusjuhtumi toimumise korral peab kindlustusvõtja olenevalt kindlustusjuhtumi iseloomust, eelkõige tulekahju, varguse, röövi, vandalismi või mõne muu süüteo esinemise korral, teatama sellest viivitamatult politseile, päästetametele või muule päästetoid või kindlustusjuhtumi asjaolude uurimist teostavale organile ning võimaldama kindlustusjuhtumiga seotud asjaolude väljaselgitamist.

20.2 Kindlustusvõtja peab kindlustusjuhtumi toimumisest Seesamile viivitamatult teatama. Teate võib edastada Seesamile kirjalikult, kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis või suuliselt. Teates peavad sisalduma vähemalt andmed sündmuskoha, kahjustunud eseme, kindlustusjuhtumi toimumise kuupäeva ja teadaolevate kindlustusjuhtumi asjaolude, samuti teate edastaja kohta (kontakttelefon ning -aadress).

20.3 Seesami kindlustuslepingu täitmise kohustus muutub sissenõutavaks kindlustusjuhtumi toimumise ja Seesami täitmise ulatuse kindlaksmääramiseks vajalike toimingute lõpetamisega (vaata punktid 21.2 ja 21.3).

20.4 Kindlustushüvitist saama õigustatud isik peab esitama Seesamile kahjuavalduse hiljemalt kolme kuu jooksul arvates kindlustusjuhtumi toimumisest või sellest teadasaamisest.

20.5 Kindlustusvõtja peab kindlustusjuhtumi toimumisel rakendama võimaluse piires kõiki abinõusid kahju edasiseks piiramiseks, võimalike lisakahjude vältimiseks ja kindlustusjuhtumi asjaolude ja põhjuste, kahju suuruse, kahju tekitaja ning tunnistajate väljaselgitamiseks.

20.6 Kindlustusvõtja ei või enne kahju suuruse ja kindlustusjuhtumi asjaolude kindlakstegemist teha ilma Seesami nõusolekuta kahjustatud asja ega sündmuskoha suhtes mingeid muudatusi, mis võivad mõjutada kahju tekkimise põhjuste või kahju suuruse kindlakstegemist. Muudatusi võib teha ainult selleks, et ära hoida kahju tekkimine või vältida juba tekkinud kahju suurenemist või siis, kui muudatused on vajalikud avalikes huvides.

Kindlustusvõtja peab enne muudatuste tegemist võimalusel küsima luba Seesamilt.

## 22. KAHJU HÜVITAMISE VIIS JA KINDLUSTUSHÜVITISE ARVESTAMINE

22.9 Kindlustushüvitise maksmisel on Seesamil õigus kahjusummast ja hüvitatavatest kuludest kinni pidada:

22.9.1 poliisil või kindlustusliigi tingimustes nimetatud omavastutus ning

22.9.2 kokkulepitud kindlustusperioodi lõpuni sissenõutavaks muutunud tasumata kindlustusmaksed.

Kindlustusmakse võib kinni pidada sõltumata sellest, kas kindlustusmakse tasumise tähtpäev on saabunud. Seesamil on eelnimetatud õigus ka juhul, kui kindlustushüvitis makstakse muule isikule kui kindlustusvõtjale.

## 23. KINDLUSTUSHÜVITISE VÄHENDAMINE JA MAKSMISEST KEELDUMINE

23.1 Seesamil on õigus kindlustushüvitist vähendada või selle väljamaksmisest keelduda, kui:

23.1.1 kindlustusvõtja või soodustatud isik põhjustas kindlustusjuhtumi raske hooletuse tõttu või tahtlikult;

23.1.2 kindlustusvõtja on rikkunud kohustust täita ohutusnõudeid ja mitte suurendada kindlustusriski ning see rikkumine on mõjutanud kindlustusjuhtumi toimumist ja Seesami täitmise kohustust;

23.1.3 kindlustusvõtja on rikkunud süüliselt muud kohustust, kui punktis 23.1.2 märgitud ning see rikkumine on mõjutanud kahju tekkimist ja selle suurust;

23.1.4 kindlustusvõtja ei ole täitnud kohustust teatada Seesamile kindlustusriski suurenemisest. Seesam vabaneb oma täitmiskohustusest, kui kindlustusjuhtum toimub pärast ühe kuu möödumist ajast, mil Seesam oleks pidanud teate kätte saama, välja arvatud juhul, kui Seesam teadis ajal, mil ta oleks pidanud teate kätte saama, kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest või pidi seda teadma.

23.1.5 kindlustusvõtja rikkus tahtlikult kindlustuslepingus nimetatud kohustust, mis tuli täita pärast kindlustusjuhtumi saabumist;

23.1.6 kindlustusvõtja rikkus raske hooletuse tõttu kohustust, mida tuli Seesami suhtes täita pärast kindlustusjuhtumi toimumist ning rikkumisel oli mõju kindlustusjuhtumi kindlakstegemisele või Seesami täitmisekohustusele;

23.1.7 kindlustusvõtja on tahtlikult või raskest hooletusest jätnud andmata Seesamile andmed ja dokumendid, mis võimaldavad Seesamil tagasinõuet esitada (punkt 24.3);

23.1.8 esineb muu kindlustusliigi tingimustes ette nähtud alus kindlustushüvitise vähendamiseks või väljamaksmisest keeldumiseks.



23.2 Seesamil on õigus kindlustushüvitise väljamaksmisest keelduda, kui makse saaja või temaga seotud isiku suhtes kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni, mille on kehtestanud Eesti Vabariigi Valitsus, Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, Euroopa Liit, Suurbritannia või Ameerika Ühendriigid.

23.3 Seesam arvestab kindlustushüvitise väljamaksmisest keeldumisel või selle vähendamisel rikkumise raskust ning selle mõju kahju tekkimisele.

23.4 Kui kindlustuslepingu rikkumine saab Seesamile teatavaks pärast kindlustushüvitise maksmist, on Seesamil õigus makstud kindlustushüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui Seesam oleks kindlustuslepingu rikkumisest teades kindlustushüvitise maksmisest keeldunud või kindlustushüvitist vähendanud.

23.5 Seesam ei hüvita kahju, mida on otseselt või kaudselt põhjustanud:

23.5.1 sõda, kodusõda, riigipööre, sõjaline või anastatud võim, ülestõus, vastuhakk, mäss, rahvarahutus, revolutsioon, terrorism, poliitiline relvastatud konflikt, invasioon, sõjaline konflikt, sõjategevus või sõjasarnane tegevus, varade natsionaliseerimine või konfiskeerimine või rekvireerimine või mis tahes muu ülalnimetatud sündmusega sarnane sündmus või mis tahes meetmed, mis on võetud mis tahes ülalnimetatud juhtumi kontrollimiseks, ennetamiseks, tõkestamiseks või on mis tahes viisil nendega seotud;

23.5.1.1 Terrorism on mis tahes isiku tegu või ähvardus, mis põhjustab või ähvardab põhjustada kahju, mis on tekitatud või väidetavalt tekitatud kas täielikult või osaliselt poliitilisel, usulisel, ideoloogilisel või muul sarnasel eesmärgil.

23.5.2 tuumareaktsioon, tuumakiirgus/kiirgus, tuumamaterjali kasutamine, tuumakütuse kasutamisest tekkinud jäätmel, tuumalõhkekehad või mistahes muu tuumarelv, radioaktiivne saaste;

23.5.3 magnet- või elektromagnetväli;

23.5.4 asbest, sünteetilised ehk tehismineeraalkiud, ränidioksiid või toksiline hallitus;

23.5.5 omandatud immuunpuudulikkuse sündroom (AIDS), hepatiit, veiste spongiosne entsefalopaatia (hullu lehma tõbi), transmissiivne spongiosne entsefalopaatia, Creutzfeldt-Jakobi tõbi, Skreipi;

Terrorism on mis tahes isiku tegu või ähvardus, mis põhjustab või ähvardab põhjustada kahju, mis on tekitatud või väidetavalt tekitatud kas täielikult või osaliselt poliitilisel, usulisel, ideoloogilisel või muul sarnasel eesmärgil.

23.5.6 geenmuundatud organism (GMO);

23.5.7 arvutikuriteod või küberkuritegevus;

23.5.8 elektrooniliste andmete kustutamise, hävimise, kahjustumise või esialgse struktuuri vigastumise tõttu tekkinud mistahes muutus andmetes, tarkvaras või arvutiprogrammides või kahju, mis on tekkinud andmetele, tarkvarale või arvutiprogrammidele süsteemi funktsionaalsuse puudulikkusest, puudulikust kättesaadavusest või kasutuse ulatusest või juurdepääsust tekkinud kahju;

23.5.9 intellektuaalomandi õiguste rikkumine, sealhulgas autoriõiguste ja tööstusomandi rikkumine;

23.5.10 isiklike õiguste rikkumine;

23.5.11 mistahes konfidentsiaalse teabe, isikliku teabe, isikuandmete, sealhulgas ärisaladuse, töötlemismeetodite, kliendinimekirjade, fiantsteabe, krediitkaardi andmete, terviseandmete või mis tahes muu mitteavaliku teabe kättesaadavaks tegemine või avalikustamine;

23.5.12 pinnase vajumine või liikumine;

23.5.13 keskkonnakahju või reostus, kui see pole ootamatu ja äkiline;

23.5.14 kosmosega seotud riskid;

23.5.15 väärmatu jõud;

23.5.16 punktis 23.5.1 – 23.5.15 toodud põhjustest tingitud töö või ärikatkestuse kahju.

## 25. NÕUETE AEGUMINE

25.1 Kindlustuslepingust tulenevate nõuete aegumistähtaeg on kolm aastat. Aegumistähtaega hakatakse arvestama kalendriaasta lõpust, millal nõue muutub sissenõutavaks.

25.2 Kui kindlustusvõtja on esitanud Seesamile nõude kahju hüvitamiseks ning Seesam on teatanud kahju hüvitamata jätmisest või hüvitise vähendamisest, vabaneb Seesam täitmiskohustusest, kui kindlustusvõtja ei esita ühe aasta jooksul pärast kahju hüvitamata jätmise või hüvitise vähendamise kohta Seesamilt otsuse saamist hagi kohtusse. Seesam ei vabane täitmiskohustusest, kui ta ei teata kindlustusvõtjale üheaastasest aegumistähtajast.

## 26. KINDLUSTUSLEPINGU LÕPETAMINE

26.5 Seesamil on õigus kindlustusleping üles öelda, kui kindlustusvõtja suurendab kindlustusrisi võimalikkust, sh rikub ohutusnõudeid, järgmiselt:

26.5.1 Seesamil on õigus kindlustusleping ette teatamata üles öelda juhul, kui kindlustusvõtja suurendab kindlustusrisi võimalikkust, sh rikub ohutusnõudeid süüliselt. Eeldatakse, et kindlustusvõtja suurendab kindlustusrisi, sh rikub ohutusnõudeid süüliselt.

26.5.2 Seesamil on õigus kindlustusleping üles öelda, teatades sellest ette üks kuu juhul, kui kindlustusvõtja suurendab kindlustusrisi võimalikkust mitte oma süü tõttu.

26.5.3 Sõltumata punktidest 26.5.1 ja 26.5.2 võib Seesam määrata kindlustusrisi vähendamiseks täiendava tähtaja juhul, kui kindlustusvõtja on suurendanud kindlustusrisi võimalikkust. Juhul, kui kindlustusvõtja täiendavaks tähtjaks kindlustusrisi võimalikkuse suurenemist ei vähenda, on Seesamil õigus tähtaja saabumisel kindlustusleping üles öelda (punkt 18.4).

26.5.4 Seesamil on õigus kindlustusleping üles öelda, kui kindlustusrisi võimalikkus suurenes kindlustusvõtja poolt ilma Seesami nõusolekuta tehtud muudatuse tõttu ja kindlustusvõtja ei teatanud õigeaegselt kindlustusrisi võimalikkuse suurenemisest. Sellisel juhul võib Seesam kindlustuslepingu ette teatamata üles öelda. Kui kindlustusrisi võimalikkuse suurendamise keelu rikkumine ei toimunud kindlustusvõtja süü tõttu, võib Seesam kindlustuslepingu üles öelda, teatades sellest ette üks kuu.

26.5.5 Kui kindlustusrisk suureneb pärast kindlustuslepingu sõlmimist kindlustusvõtjast sõltumata, võib Seesam nõuda kindlustuslepingu muutmist tagasiulatuvalt, alates kindlustusrisi suurenemisest. Kui kindlustusvõtja ei nõustu kindlustuslepingu muutmisega või kui suurenenud kindlustusrisi korral Seesam ei oleks kindlustuslepingut sõlminud, võib Seesam kindlustuslepingu üles öelda, teatades sellest ette üks kuu.

26.5.6 Sõltumata punktidest 26.5.3 ja 26.5.5 võib Seesam määrata kindlustusrisi vähendamiseks täiendava tähtaja. Juhul, kui kindlustusvõtja täiendavaks tähtjaks kindlustusrisi võimalikkuse suurenemist ei vähenda, on Seesamil õigus tähtaja saabumisel kindlustusleping üles öelda (punkt 18.4).

26.5.7 Juhul, kui kindlustusvõtja süül kindlustusrisi suurenemine selgub pärast kindlustusjuhtumi toimumist, on Seesamil õigus kindlustusleping ilma ette teatamata üles öelda, sõltumata punktis 26.4 märgitust.

26.6 Seesamil on õigus kindlustusleping üles öelda, kui kindlustatud asi võõrandatakse. Seesam võib kindlustuslepingu üles öelda ühe kuu jooksul pärast asja võõrandamisest teada saamist, teatades sellest kindlustusvõtjale ette üks kuu.

26.7 Kindlustatud asja võõrandamise korral on asja omandajal õigus kindlustusleping kokkulepitud kindlustusperioodi lõpuks üles öelda. Selleks tuleb kindlustuslepingu ülesütlemise teade edastada hiljemalt ühe kuu jooksul asja

omandamisest või omandamisest teadasaamisest. Kindlustuslepingu ülesütlemise korral peab asja võõrandaja tasuma Seesamile kindlustusmakseid kindlustuslepingu lõppemiseni ning sel juhul ei vastuta omandaja kindlustusmaksete tasumise eest.

26.10 Juhul, kui Eesti Vabariigi Valitsuse, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, Euroopa Liidu, Suurbritannia või Ameerika Ühendriikide poolt kehtestatud sanktsioonid takistavad otseselt või kaudselt kindlustusteenuse osutamist vastava kindlustuslepingu alusel, on Seesamil õigus kindlustusleping ühepoolselt ja ette teatamataüles öelda.

26.11 Seesamil on õigus kindlustusleping üles öelda, kui kindlustusvõtja on hilinenud järgmiste kindlustusmaksete tasumisega vastavalt punktis 10 toodule.

26.12 Seesamil on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei ole tasunud esimest makset vastavalt punktis 9 toodule.

26.13 Seesamil on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja on rikkunud teavitamiskohustust vastavalt punktis 15.1 toodule.

26.14 Seesamil on õigus kindlustusleping tühistada pettuse tõttu.